

enkeltpartier i ni kommuner, jeg nævner dem lige: Frederiksberg, Gentofte, Gribskov, Hillerød, Horsens, Næstved, Rudersdal, Tønder og Varde kommuner, har fået absolut flertal, på trods af at disse partier havde under 50 pct. af vælgerne.

Vi kan ikke i et demokratisk samfund leve med en situation, hvor en beregningsmetode ændrer så meget på det resultat, vælgerne har bestemt. Der bør være en klar afspejling af vælgerens ønsker i partisammensætning af kommunalbestyrelse og regionsrådet, ellers hører alting op.

Det kan aldrig være rimeligt, at f.eks. en vælgeropbakning på 47,3 pct. til et parti kan føre til, at partiet får 55,6 pct. af byrådspadserne. Det er nærmest en forvanskning af det valgresultat, som vælgerne har skabt. Hvordan vil de store partier forklare det her ud fra en demokratisk synsvinkel?

Det er meget afgørende for de politiske samarbejdsmønstre, hvordan partierne er repræsenteret i forhold til hinanden i en kommunalbestyrelse og i regionsrådene, ikke mindst med hensyn til de synspunkter, som bliver fremsat af forskellige partier, og det er også, som jeg har været inde på her ved spørgsmålene, meget vigtigt i den første fase, hvor man skal vælge borgmester og vælge formænd for udvalg og i det hele taget konstituere sig.

Når vi efter valgene siger, at vælgerne har talt, at det er betingelser, som vi politikere skal arbejde under, så gælder det ved folketingsvalg, men ikke ved valg til kommuner og regioner, fordi de store partier har deres beregningsmåde, der på forunderlig vis forvandler et mindretal til et flertal sådan lige vupti. Det holder simpelt hen ikke.

Vores førende ekspert på området, professor Jørgen Elklit, har klart udtrykt – det har også tidligere været citeret her i debatten – at der er flere minusser end plusser ved den her ordning. De argumenter, der har været fremført for situationen, om, at et flertal af vælgerne kunne pege på et parti, som skulle have flertal, og det så ikke får det, er en meget, meget teoretisk situation.

Kl. 18.45

Så kunne man også spørge, om det ikke er mere rimeligt at mindretal bliver sikret mulighed for at fremføre sine argumenter og er med til at præge en debat i en kommunalbestyrelse, specielt på baggrund af, at vi nu har lavet større enheder både i regionerne og i kommunerne, hvor det alt andet lige er blevet vanskeligere at

blive repræsenteret som et lille parti eller en lille gruppe, hvis vi taler om lokallister.

Det er da vigtigt i demokratiet, at også mindretallet bliver repræsenteret. Hvis man vægter det i forhold til den situation, at et parti med under 50 pct. af stemmerne kan få over 50 pct. af mandaterne, så er jeg ikke et sekund i tvivl om, at demokratiet er bedre tjent med, at et mindretal måske får en lidt større repræsentation, end det har tal til, end at der er et stort parti, der får absolut flertal.

Vi er ikke overraskede over, at det er vanskeligt at få den her sag igennem i Folketinget, fordi de tre største partier har en åbenbar interesse i at bevare deres magtmonopoler i de kommuner, vi her har set at de har fået magten i. Men jeg mener, det er et meget tyndt argument at sige, at det her har været gældende siden 1909. Så kunne man også i forbindelse med kommunalreformen være gået ud og have sagt, at der slet ingen grund er til – og det gjorde oppositionen dog ikke – at vi skal lave en kommunalreform, for nu havde vi jo en i 1970, og den var da god nok. Og sådan kunne man have sagt i 1970 ved den tidligere kommunalreform.

Jeg mener, at man skal forholde sig til de problemstillinger, der er nu, og jeg vil sige, at det må være meget vanskeligt som lærer i folkeskolen og andre steder at skulle argumentere for et demokrati, hvor et mindretal pludselig kan blive forvandlet til et flertal, når det gælder de store partier.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Nu lyttede jeg selvfølgelig meget nøje til ordførerens argumenter for at prøve at finde den højere retfærdighed. Det kan vi alle sammen kun være interesseret i at lytte meget til og deltage i søgningen efter, så bestemt sympati for det.

Men det, vi ikke hørte så meget om, var jo, at hvis forslagsstilleren skulle få held med at få gennemført sine ting, ville det kunne resultere i, at man som parti, som gruppe, ved at have opnået 0,4 mandat kunne få det oprundet til et helt mandat. Det synes heller ikke at være udtryk for den højere retfærdighed. Hvad synes ordføreren om den sag?

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Nu er det en beregning, som ordføreren kom med her. De beregninger, som ligger i vores beslutningsforslag vedrørende Tønder, viser, at